

Režim paušální daně – Otázky a odpovědi

Jaké výhody pro mě bude mít vstup do paušálního režimu?

Největší výhodou vstupu do paušálního režimu je snížení administrativní zátěže. Jediným odvodem se zbavíte nutnosti komunikace se třemi různými úřady. Během roku pouze hradíte finančnímu úřadu paušální zálohy (budete zasílat 1x měsíčně vždy ke 20. dni paušální zálohu na finanční úřad) a nebudete tudíž muset mít účetní nebo daňového poradce. Sníží se u vás i počet kontrol z finančního úřadu.

Většina OSVČ si platí na sociální a důchodové pojištění minimální výši zálohy, protože je ale platba na důchodové pojištění v rámci paušálního režimu navýšena o 15 %, pak si jako OSVČ zvýšíte své budoucí důchody.

Pokud za daný kalendářní rok splníte podmínky pro uplatnění paušální daně, pak nebudete muset podávat daňové přiznání ani Přehledy OSVČ na zdravotní a sociální pojištění. Navíc za daný rok nebudete muset nic doplácet ani na daň ani na pojistné na zdravotní nebo sociální pojištění.

Kolik bude činit celková záloha na paušální daň v roce 2021?

Pro rok 2021 je stanovena paušální daň ve výši **5 469 Kč měsíčně** (z toho 100 Kč daň z příjmů, 2 393 Kč zdravotní pojištění, 2 976 Kč důchodové pojištění). Záloha na daň se platí vždy do 20. dne v příslušném měsíci. Stačí si nastavit trvalý příkaz.

Kam se mám nahlásit, pokud chci vstoupit do režimu paušální daně? Můžu to provést i na pobočce VZP?

Vstup do paušálního režimu nebo jeho ukončení registruje vždy Finanční správa, která posuzuje a kontroluje splnění všech podmínek pro vstup do paušálního režimu. Referenti VZP tuto informaci/kategorii „Osoby samostatně výdělečně činné v paušální platbě daně a veřejných pojistných“ (OSVČPP) do Registru subjektů zdravotního pojištění (RSZP) NEZADÁVAJÍ ani NEUKONČUJÍ.

Nejjednodušší je oznámení o vstupu podat finančnímu úřadu, který o vzniku paušálního režimu sám informuje zdravotní pojišťovnu a správu sociálního zabezpečení. Oznámení o vstupu do paušálního režimu můžete podat **od 1. 1. do 10. 1.** Protože v roce 2021 připadá 10. 1. na neděli, je termín „prodloužen“ na následující pracovní den, tj. 11. 1. 2021.

Pokud vstoupím do paušálního režimu do 10. 1. 2021, znamená to, že paušální zálohu mám zaplatit do 20. 1. 2021?

U první lednové platby je v tomto případě výjimka. Je splatná spolu s únorovou zálohou 22. 2. (20. 2. je totiž sobota). Ostatní platby se platí ve standardním režimu.

Pokud začnu podnikat v průběhu roku, jak je to s platbou první zálohy na paušální daň? Např. začnu podnikat 5. 5., kdy mám zaplatit zálohu na paušální daň? Do 20. 5., nebo s červnovou zálohou jako je tomu v případě, že se přihlásím k 1. 1.?

Při vstupu do paušálního režimu – ať už k 1. 1. nebo kdykoli během roku je vždy první záloha na paušální daň splatná k 20. dni následujícího kalendářního měsíce. Tj. pokud začnete podnikat 5. 5. a zároveň vstoupíte do paušálního režimu, pak je první paušální záloha splatná do 20. 6., spolu se zálohou na měsíc červen.

Jaké podmínky musím splnit jako OSVČ, abych se mohl přihlásit do paušálního režimu?

Kromě podání oznámení v daném termínu musíte pro vstup do paušálního režimu **splnit k 1. 1. následující podmínky:**

- nebýt zaměstnán, a to ani na dohodu o pracovní činnosti s měsíčním výdělkem 3 500 Kč a více nebo na dohodu o provedení práce s výdělkem nad 10 000 Kč měsíčně,
- být pojištěn v systému veřejného zdravotního pojištění,
- být účasten důchodového pojištění,
- nebýt plátcem daně z přidané hodnoty (DPH),
- nebýt společníkem veřejné obchodní společnosti (v. o. s.) ani komplementářem komanditní společnosti (k. s.),
- nebýt dlužníkem se zahájeným insolvenčním řízením,
- nemít v předchozím zdaňovacím období, tj. rok 2020, příjmy ze samostatné výdělečné činnosti vyšší než 1 mil. Kč.

Jak se můžu přihlásit do paušálního režimu, když ještě nejsem OSVČ, ale plánuji v roce 2021 podnikat? Do 10. 1. se ale zaregistrovat nestihnu.

Pokud ještě **nepodnikáte**, ale plánujete v roce 2021 **začít vykonávat samostatnou výdělečnou činnost**, pak se můžete do paušálního režimu přihlásit **ode dne zahájení činnosti**. V takovém případě můžete oznámení o vstupu do paušálního režimu podat **ke dni zahájení činnosti** buď finančnímu úřadu, nebo živnostenskému úřadu na Jednotném registračním formuláři.

Výše uvedené podmínky pro vstup OSVČ do paušálního režimu budete muset splňovat také, ne však ke dni 1. 1., ale **ke dni zahájení vaší činnosti**.

Musím se přihlásit do paušálního režimu, když jsem OSVČ a splňuji všechny podmínky?

Nemusíte. Vstup OSVČ do paušálního režimu je dobrovolný.

Jak bude vypadat přeposílání platby paušální daně za konkrétního poplatníka z jednotné platby k VZP?

Pojištěnec bude hradit paušální zálohu na účet finanční správy, ta následně zašle část odpovídající zdravotnímu pojištění hromadně na Zvláštní účet sloužící k přerozdělování pojistného v rámci systému veřejného zdravotního pojištění. Spolu s hromadnou platbou za všechny pojištěnce získáme od finanční správy i seznam pojištěnců, kteří platbu realizovali, v jaké výši a k jakému datu.

Jak bude zaručena správná identifikace platby, tak, aby OSVČ, která řádně odvádí "paušál", po čase nezjistila, že ji pojišťovna vede jako dlužníka?

Pokud pojištěnec splní podmínky pro vstup do paušálního režimu, pak nám tuto skutečnost finanční správa oznámí a nebudeme od tohoto pojištěnce očekávat zálohy pojistného „přímo“. Finanční správa bude přeposílat jeho zálohu na veřejné zdravotní pojištění způsobem popsaným v předchozím bodě. Po dobu paušálního režimu vymáhá a penalizuje případné nedoplatky finanční správa. Nedoplatky přecházejí na zdravotní pojišťovnu pouze v případě, že plátec nesplní za dané zdaňovací období podmínky pro uplatnění paušální daně a je povinen podat daňové přiznání a Přehledy OSVČ na zdravotní a sociální pojištění.

Může však nastat situace, že pojištěnec vstoupí do paušálního režimu neoprávněně – buď již při vstupu nesplňoval podmínky a uvedl finanční správu „v omyl“, nebo dojde k některé ze skutečností, které

zapřičiní jeho zpětné vyřazení ke dni vstupu – např. po podání daňového přiznání zjistí, že ve zdaňovacím období předcházejícím vstupu do paušálního režimu překročil hranici 1 mil. Kč příjmů. Pak dojde k jeho zpětnému vyřazení z paušálního režimu ode dne vstupu. V takové chvíli, pokud má nějaké nedoplatky na zálohách, jsou penalizovány příslušnou zdravotní pojišťovnou, a to ode dne jejich splatnosti dle zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

Je propočítáno, jaké finanční dopady může toto opatření (paušální platby od OSVČ) mít na příjmy VZP?

Vzhledem k atypickému průběhu roku 2020 je dnes obtížné předvídat finanční dopady této změny. Je možné odhadovat, kolik OSVČ bude splňovat podmínky vstupu do paušálního režimu (např. příjem za rok 2020 do 1 mil. Kč), ale není jasné, kolik OSVČ skutečně do režimu vstoupí. Na základě předloňských příjmů by mohla do režimu vstoupit až cca polovina z celkového počtu přibližně 620 tis. OSVČ u VZP. Dle průzkumu MPO by mělo zájem o paušál cca 140 tis. OSVČ. Převážná část z těchto OSVČ již dnes hradí zálohy v minimální výši, proto zde není finanční propad očekáván.

Jsem na mateřské dovolené. Můžu vstoupit do paušálního režimu? Je to pro mě vhodné?

Jako matka na mateřské pobíráte rodičovský příspěvek a hradíte zálohy na pojistné vypočtené ze skutečných příjmů. Stejně tak osoba na rodičovské dovolené či pečující o děti, důchodce, student či držitel průkazu ZTP nebo ZTP /P apod. Jenže výše zálohy na zdravotní pojištění je v paušální záloze obsažena ve stanovené minimální výši. To znamená, že pro vás vstup do paušálního režimu může být nevýhodný – vaše paušální zálohy s největší pravděpodobností budou vyšší, než kdybyste do paušálního režimu nevstoupila.

Podnikám, mé příjmy nepřesahují 1 mil. Kč, ale mám dohodu o provedení práce a zaměstnavatel mi strhává zdravotní a sociální pojištění. Můžu také vstoupit do paušálního režimu?

V tomto případě ne. Do paušálního režimu můžete vstoupit, pouze když u dohody o provedení práce (DPP) vaše příjmy nepřesáhnou 10 000 korun a v případě dohody o pracovní činnosti (DPČ) nedosáhnou 3 500 Kč (limit platí od roku 2021) a zdaňují se srážkovou daní. Zároveň ale nemůžete mít podepsaný formulář prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Jak je to v případě, že k samostatné výdělečné činnosti začnu být během roku, kdy jsem v paušálním režimu, i zaměstnán? Mohu prohlásit, že zaměstnání je pro mě hlavním zdrojem příjmu, a neplatit tak paušální zálohu na zdravotní pojištění jako OSVČ?

Není možné mít souběh samostatné výdělečné činnosti se zaměstnáním při vstupu do paušálního režimu. Pokud ale zaměstnání vznikne až v průběhu roku, pak to zakázáno není. Pouze je potřeba mít na paměti, že vznikne-li během roku zaměstnání, pak nemůže vaše daň být rovna paušální dani a budete muset za takový kalendářní rok podat daňové přiznání a Přehled OSVČ jak na zdravotní, tak na sociální pojištění.

Zároveň, pokud budete mít během roku souběh se zaměstnáním, pak není možné říci, že zaměstnání je vaším hlavním zdrojem příjmu a nechcete tudíž hradit zálohy na pojistné ze samostatné výdělečné činnosti. V paušálním režimu budete muset platit paušální zálohy vždy.

Mé příjmy ze samostatné činnosti nepřesahují 1 mil Kč. Platím ale DPH. Můžu se i tak přihlásit k paušálnímu režimu?

K 1. 1. kalendářního roku (případně při zahájení činnosti) nesmí být poplatník vstupující do paušálního režimu plátcem DPH ani nesmí mít registrační povinnost k této dani.

Co když budu jako OSVČ v paušálním režimu v neschopnosti či mi bude nařízena karanténa?

V případě, že jako OSVČ budete po celý kalendářní měsíc práce neschopný/á nebo vám bude nařízena karanténa, pak nebudete moci využít úlevu neplatit za takový kalendářní měsíc zálohu na pojistné. Paušální zálohy budete muset v paušálním režimu platit vždy.

Jaké slevy si můžu uplatnit jako OSVČ v paušálním režimu?

Protože budete jako OSVČ v paušálním režimu hlídat pouze výši svých příjmů, tak si nebudete moci uplatnit žádné skutečné výdaje ani výdaje procentem. Záloha na daň z příjmů je pevně stanovena v rámci paušální zálohy, takže pokud vstoupíte do paušálního režimu, nebudete moci zohlednit žádné slevy na dani, žádná daňová zvýhodnění ani daňové bonusy. Nebudete moci uplatnit slevu

- na poplatníka,
- na druhého z manželů,
- na částečný nebo plný invalidní důchod,
- na průkaz ZTP/P,
- na studenta,
- za umístění dítěte v předškolním zařízení,
- na elektronickou evidenci tržeb (EET),
- daňové zvýhodnění na vyživované dítě/děti.

Nebudete si moci uplatnit ztrátu z minulých let, dary, úroky z hypoték, životní pojištění, penzijní připojištění, ani nebude možné rozdělovat příjmy v rámci spolupracující osoby.

Jsem OSVČ, uvažuji o vstupu do paušálního režimu, ale zároveň budu v nejbližších letech potřebovat hypotéku na dostavbu domu. Pokud nebudu podávat daňová přiznání, nebude to bance vadit při podání žádosti o hypotéku?

Mohlo by. Skutečnost nepodávání daňového přiznání by mohla mít i tyto negativní dopady a komplikace při žádosti o hypotéku či úvěry. Tuto otázku však směřujte na vaši finanční instituci.

Pokud jako OSVČ vstoupím do paušálního režimu, můžu z něho i vystoupit?

Jako OSVČ můžete dobrovolně vystoupit z paušálního režimu ke konci kalendářního roku a v dalším roce pokračovat jen jako „klasická“ OSVČ.

Pokud ovšem porušíte některou z podmínek pro setrvání v paušálním režimu nebo ukončíte svoji činnost, pak je ukončen i paušální režim **povinně**. Porušení podmínek pro setrvání v paušálním režimu posuzuje Finanční správa.

Jestliže jste OSVČ v paušálním režimu a svou činnost během roku přerušíte, bude ukončen i paušální režim. Při obnovení činnosti se pak můžete rozhodnout, zda opět vstoupíte do paušálního režimu, či nikoliv – konkrétní pravidla nastavuje Finanční správa.